

## **Advies Zorginstituut Nederland in een geschil over de uitvoering van de zorgverzekering**

De Stichting Klachten en Geschillen Zorgverzekeringen (SKGZ) heeft op 7 juni 2022 aan Zorginstituut Nederland (het Zorginstituut) advies gevraagd als bedoeld in artikel 114, derde lid, van de Zorgverzekeringswet (Zvw). Verzoekster en verweerder hebben een geschil over de vergoeding van een lymfo-veneuze anastomose (shunt) bij lymfoedeem.

Bij de adviesaanvraag heeft de SKGZ een kopie van het dossier gestuurd. Het Zorginstituut brengt een voorlopig advies uit, dat nog aangepast kan worden als uit het verslag van de hoorzitting en/of aanvullende stukken nieuwe feiten of omstandigheden naar voren komen.

In artikel B.31 van de tussen partijen overeengekomen zorgverzekering is de aanspraak op medisch-specialistische zorg omschreven. Dit komt overeen met de Zvw.

Vooraf merkt het Zorginstituut nog op dat zijn adviestaak beperkt is tot de vraag of verzoekster aanspraak heeft op een verstrekking of een vergoeding op grond van de basisverzekering. Dit betekent dat het Zorginstituut twee vragen beantwoordt. Namelijk, of de zorg in geschil onderdeel is van het basispakket en vervolgens of verzoekster op deze zorg is aangewezen. Dit laatste is een medische beoordeling. Er is een BIG-geregistreerde medisch adviseur betrokken bij de beoordeling van het geschil. Het Zorginstituut baseert het advies op de beschikbare informatie in het toegezonden dossier.

Het advies van het Zorginstituut kan geen betrekking hebben op een beslissing van verweerder op basis van de aanvullende verzekering of coulance.

### **Situatie van verzoekster**

Na een operatieve ingreep waarbij zowel de baarmoeder als lymfeklieren van verzoekster zijn verwijderd, heeft verzoekster lymfoedeem klachten in haar linkerbeen. Hiervoor zijn al verschillende ingrepen uitgevoerd waaronder een lymfe-veneuze shunt operatie. Vanwege een recidiverende erysipelas infectie (wondroos) neemt het oedeem weer geleidelijk toe. Om de klachten opnieuw te verhelpen is door de behandelend chirurg in België voorgesteld bij verzoekster opnieuw een lymfe-veneuze shunt operatie uit te voeren.

Verzoekster heeft de toestemming van verweerder op de aanvraag niet afgewacht en heeft op 19 oktober 2020 in het AZ Sint-Maarten een lymfe-veneuze shunt operatie laten uitvoeren.

Verweerder heeft de aanvraag voor de behandeling afgewezen. Verweerder voert hierbij aan dat een lymfe-veneuze shunt operatie niet voldoet aan de stand van de wetenschap en praktijk. Verweerder verwijst hierbij naar het standpunt 'Lymfo-veneuze anastomoses bij de behandeling van lymfoedeem onderste extremiteiten' van het College voor zorgverzekeringen (CVZ, nu: Zorginstituut Nederland) uit 2009.<sup>1</sup> Het dossier bevat een literatuurschouw en beoordeling door verweerder (d.d. 17 mei 2022). Verweerder heeft dezelfde zoektermen gebruikt als in het standpunt van 2009 genoemd worden.

---

<sup>1</sup> CVZ, standpunt 'Lymfo-veneuze anastomoses bij de behandeling van lymfoedeem onderste extremiteiten', 04-09-2009. Te raadplegen via:  
<https://www.zorginstituutnederland.nl/publicaties/standpunten/2009/09/04/lymfo-veneuze-anastomoses-bij-de-behandeling-van-lymfoedeem-onderste-extremiteiten>

### **Juridisch kader**

Op grond van artikel 2.4, lid 1, van het Besluit zorgverzekering (Bzv) omvat geneeskundige zorg, zorg zoals onder meer huisartsen en medisch specialisten die plegen te bieden. Verder geldt dat de zorg moet voldoen aan 'de stand van de wetenschap en praktijk'.<sup>2</sup> Het criterium bepaalt of een specifieke behandeling behoort tot het verzekerde pakket. Nadat is vastgesteld dat een behandeling als een verzekerde prestatie is aan te merken, dient te worden vastgesteld of een individuele verzekerde naar inhoud en omvang redelijkerwijs is aangewezen op de prestatie.<sup>3</sup> Dit betekent dat er een koppeling moet zijn tussen de zorgbehoefte (de medische indicatie) en de zorg die geleverd wordt. Het gaat derhalve om de vraag of in het individuele geval de verlangde zorg het aangewezen middel is om in het gezondheidstekort van de verzekerde te voorzien.

### **Beoordeling**

De informatie in het dossier is medisch en juridisch beoordeeld.

In 2009 heeft het CVZ (nu Zorginstituut Nederland) het standpunt ingenomen dat het aanleggen van lymfo-veneuze anastomoses bij de behandeling van lymfoedeem in de onderste extremiteiten niet voldoet aan de stand van de wetenschap en praktijk. In mei 2011 heeft het Zorginstituut update gedaan van dit standpunt in het kader van een geschil.<sup>4</sup> Er was toen geen aanleiding het standpunt te herzien.

Het standpunt van verweerder dat lymfe-veneuze shunt operatie niet voldoet aan de stand van de wetenschap en praktijk is op basis van het uitgevoerde literatuuronderzoek voldoende onderbouwd. Voor de volledigheid heeft het Zorginstituut d.d. 30 mei 2022 een oriënterende zoekopdracht uitgevoerd in Medline (via PubMed) met dezelfde zoektermen als in het standpunt uit 2009 en het advies uit 2011 zijn gebruikt.<sup>5</sup> De resultaten van de zoekopdracht geven geen aanleiding om aan te nemen dat verweerder belangrijke publicaties heeft gemist bij de beoordeling van de stand van de wetenschap en praktijk.

### **Conclusie**

Op basis van het uitgevoerde literatuuronderzoek kan geconcludeerd worden dat een lymfe-veneuze shunt operatie niet voldoet aan de stand van de wetenschap en praktijk. De behandeling maakt derhalve geen onderdeel uit van het basispakket en komt niet voor vergoeding in aanmerking ten laste van de basisverzekering.

### **Het advies**

Het Zorginstituut adviseert op basis van de beschikbare informatie in het dossier het volgende:

Een lymfe-veneuze shunt operatie voldoet niet aan de stand van de wetenschap en praktijk en maakt geen onderdeel uit van het basispakket.

---

<sup>2</sup> Art. 2.1 lid 2 Bzv

<sup>3</sup> Art. 2.1 lid 3 Bzv

<sup>4</sup> Zaaknummer ZIN: 2011056041. Dossiernummer SKGZ: 2010.02411.

<sup>5</sup> ((lymphatic\* AND (anastomoses OR anastomosis)) OR lymphaticovenous OR lymphaticovenular OR "Anastomosis, Surgical"[Mesh] OR LVA[tiab] OR microsurgery[mesh]) AND (lymphedema OR lymphoedema OR lymphedema[mesh]).